eZine

of Modern Texts in Translation

May 2015

Matei Vișniec

translated into English by
MTTLC graduate students

© MTTLC http://revista.mttlc.ro/

1

eZine of Modern Texts in Translation

Director **Lidia Vianu**

Editor-in-Chief **Violeta Baroană**

ISSN 1842-9149

Issue 144 May 2015

Issue Editor **Cristina Drăgoi**

© MTTLC

© The University of Bucharest

Poems by Matei Vișniec translated into English by MTTLC graduate students Beatrice Ahmad, Manuela Chira, Alina Diaconescu, Flavia Hemcinschi, Anca Romete, Ioana Săbău and Andreea Ștefan Proofreader: **Mădălina Bănucu**

IT Expertise:
Simona Sămulescu
Cristian Vîjea

2

Translation Café started in the year 2007, as the magazine of the MA Programme for the Translation of the Contemporary Literary Text (MTTLC), at the University of Bucharest.

The eZINE consists of translations by graduate students of MTTLC, as a prolongation of their activity in class. They are meant to give the graduates a taste of their future profession, and also to increase their sense of responsibility for a translation they sign under their own name.

The texts are translated from or into English, and belong to all literary genres – fiction, poetry, literary criticism, as well as the drama, the essay. The focus is on Modern Literature, broadly meaning the 20th and the 21st centuries: Romanian, British, and American among others.

http://www.masterat.mttlc.ro/ http://revista.mttlc.ro/ http://www.editura.mttlc.ro/

For comments or suggestions, please contact the publisher lidia.vianu@g.unibuc.ro

3

Poems by

Translated into English by

Matei Vișniec

MTTLC graduate students

Beatrice Ahmad, Manuela Chira, Alina Diaconescu, Flavia Hemcinschi, Anca Romete, Ioana Săbău and Andreea Ștefan

4

La masă cu Marx

At Marx's Table

O veșnică ridicare din umeri

Scriu acest poem pe întuneric de aceea le cer iertare celor care îl vor citi s-ar putea ca unele cuvinte să se suprapună peste altele

s-ar putea ca unele litere să rămînă neghioabe știu că mesajul meu riscă să ajungă total trunchiat la destinatar

de altfel simt cum unele rînduri se lichefiază de parcă ochiul însuși mi s-ar scurge în ele

probabil că în ziua cînd lumina va reveni această pagină va fi un morman de semne un muşuroi locuit de furnici sau chiar de vietăți mai evoluate capabile să se roage drama pe care am trăit-o eu însă

An Eternal Shrugging of the Shoulders

I am writing this poem in the dark this is why I apologise to all who will read it some words might overlap others

I know my message risks to arrive truncated to its addressee

for that matter I feel how some lines are liquefying as if my eye itself flows in them

presumably in the day when light will come back this page will be a heap of signs a hill lodged by ants or even by more evolved beings capable of praying however, the drama I have lived

5

va rămîne mută
secretul pe care am vrut să-l vi-l transmit
cu acest poem
va fi o veșnică ridicare din umeri

will remain without a voice
the secret I wanted to hand down to you
with this poem
will be an eternal shrugging of the shoulders

6

Așteptase el, așteptase

Aşteptase el, aşteptase, îşi tocise colții de aşteptare i se subțiaseră mănuşile de aşteptare dar acum era răsplătit luntrii lungi pline cu sudoare coborau pe apele fluviului

ca dintr-o oglindă care vomită încheieturi, găuri mici și ținte ratate așa se trezea el la viață mare cum era, universal din cînd în cînd ciuruit de nopți albe, vlăguit ca o cîmpie după o lună, două luni de viscol

alb și de nerecunoscut se puse din nou în mișcare își numără pașii mai avea trei pînă la întîlnirea cu mine unu doi

trei

He Had Waited, and Waited

He had waited, and waited, he had blunted his fangs waiting his gloves had thinned from waiting but now he was repaid long boats filled with sweat went down the waters of the stream

like in a mirror which vomits joints
small holes and missed targets
this is how he would come to life
big as he was, universal from time to time
riddled by sleepless nights, drowsy like a plain after
a month, two months of blizzard

white and unrecognisable he set himself into motion again he counted his steps he only had three left to meet me one two

Translated by Manuela Chira

three

7

Ochi, inimă, creier

Cînd a fost să aleg, mîna n-a mai ascultat de ochi ochiul nu a mai ascultat de inimă iar inima nu a mai ascultat de creier s-au repezit ca un stol: ochi inimă, creier, mîini și picioare zeci de degete, buze și urechi un ghem de organe grăbite țîșnind fiecare în altă direcție

era singura mea şansă
de a obține obiectul dorinței
şi iată cu ce m-am ales, plutesc explodat
în aer
atomii mei de carne au început
să se rotească unii în jurul altora
fiecare se îndepărtează de fiecare cu o
viteză fantastică
din cauza timpului infinit

Eyes, Heart, Brain

When I had to choose, the arm didn't obey
the eye
the eye didn't obey the heart
and the heart didn't obey the brain
they hurled like a flock: eyes
heart, brain, arms and legs
tens of fingers, lips and ears
a bundle of hasty organs gushing each
in a different way

it was my only chance
to get the object of desire
and look what I got, I float exploded
in the air
my flesh atoms have started
to rotate one around the other
each of them draws away from the others with
incredible speed
because of infinite time

8

pe unele din aceste mici planete încep să apară forme de viață on some of these tiny planets life-forms begin to appear

9

După fiecare secundă

Dar liniştiţi-vă, domnule, unde vedeţi dumneavoastră păianjeni? nu este nici un păianjen pe aici

domnule, încet, unde vedeți dumneavoastră șarpe, sticlete, balenă cu gura larg deschisă? acesta este un magazin de accesorii noi vindem numai accesorii pentru pendule mici

da, nu, da, nu, da, nu
ce auziți dumneavoastră
nu poate fi timpul
nu, domnule, în nici un caz
pendulele mici sunt discrete ele nu fac decît
să răsufle uşurate după
fiecare secundă

After Every Second

But calm down, Sir, where have you seen spiders? there is no spider around here

slowly, Sir, where have you seen a snake, a gold finch, a whale with its mouth wide open? this is an accessory store we only sell accessories for small pendulums

yes, no, yes, no, yes, no
what you hear
can't be the time
no, Sir, by no means
small pendulums are discrete they do nothing else but
give out a sigh of relief after
every second

10

Măcar două mîini

Cum să fii tu în același timp mare și corabie, pasăre și cer în această lume nu se poate așa ceva n-ai decît să te întorci acolo înapoi în pîntecele de unde vii

aici nu poți să fii în același timp naștere și născut auz și ureche ochi și văz poate la tine acolo, în mocirla de unde vii în cîntecul de unde ne auzi în orbirea din care ne vezi în mama unică în care te storci

poate acolo să fie totul așa cum vrei aici însă va trebui să înveți să taci și nici să nu atingi vreodată ceva pînă cînd n-or să-ți crească măcar două mîini

At Least Two Hands

How can you be at the same time both sea and ship, bird and sky in this world this is out of the question you are welcome to go back there to the womb where you come from

here you can't be at the same time
birth and begotten
hearing and ear
eye and sight
maybe there, in the swamp
you come from in the song from which you hear us
in the blindness from which you see us
in the unique mother from which you force yourself out

maybe there everything could be the way you want it but here you will have to learn how to keep quiet and never to touch anything until you grow at least two hands

11

I OLCC V a aczaniazni na masicic	Tot ce v-a	dezamăgit i	la nastere
----------------------------------	------------	-------------	------------

Cine să fiu altcineva decît colecționarul de răni da, domnulor, am venit aici ca să cumpăr cîteva dintre rănile dumneavoastră ascunse

nu, domnilor, cicatricile hidoase nu mă mai interesează eu colecționez acum răni mai sensibile traume secrete răni transmise peste trei generații dureri moștenite prin naștere tăieturi fine la ora cînd vi s-au format sentimentele tot ceea ce v-a dezamăgit la naștere iată ce mă interesează prima picătură de sînge interioară primele cuvinte pe care le-ați pronunțat si care nu s-au mai vindecat niciodată

Everything that Disappointed You at Birth

Who else could I be than the collector of wounds yes, gentlemen, I came here to buy some of your hidden wounds

no, gentlemen, the hideous scars are no more of interest to me

I now collect more sensitive wounds

secret traumas

wounds passed down to three generations

pains inherited at birth

thin cuts got at the time when your feelings took shape

anything that disappointed you at birth

now this is what interests me the first interior drop of blood the first words you pronounced but which never ever healed again.

12

În plină lumină

În plină lumină fiind el bobul mic născut din întuneric cu inima neagră evident se topi brusc deveni un munte de sare

muntele de sare hrănitor se topi în salata, în supa, în pîinea aflate pe masă eram singur la prînz și din cauza foamei n-am făcut legătura dintre cauză și efect

am terminat mi-am băut cafeaua îndulcită
cu sare
şi tot n-am înțeles nimic
viața mi s-a sfîrșit tîrziu
ce mult ai trăit îmi spuse bobul iluminat
grăuntele fundamental
dar eu nu i-am auzit glasul
cînd lumea a găsit aceste rînduri
toți au crezut că era vorba de un poem stîngaci

In Full Light

In full light he was the small seed born from darkness clearly with a black heart he melted all of a sudden became a salt mountain

the nourishing salt mountain
melted in the salad, in the soup, in the bread
that were on the table
I was alone at lunch and because of hunger
I didn't connect the cause with the effect

I finished, I drank my coffee sweetened
with salt
and I still didn't understand anything
my life ended late
you lived for so long said the lit seed
the fundamental grain
but I didn't hear his voice
when the world found these lines
everybody thought it was a clumsy poem.

Translated by Andreea Stefan

13

Un tren lung cu ferestrele în flăcări

Enormă decepție în sala de așteptare - nimeni trenul de ora opt era anunțat cu o întîrziere imposibil de precizat şeful gării, ruşinat, umilit devenit un punct scîncea închis în biroul său am fost singurul om care și-a cumpărat totuși un bilet pînă la

stația următoare

nu pot să vă povestesc cum m-a privit casierul toată viața mi-a fost recunoscător iar cînd trenul cel lung și negru, cu ferestrele în flăcări a trecut fără să oprească prin fața mea nimic nu mi s-a părut neobișnuit am continuat să-i fac semne prietenoase cu mîna chiar și după ce a dispărut la orizont

A Long Train with the Windows on Fire

Enormous deception no one in the waiting room

the eight o'clock train was being announced

with a delay that is difficult to specify

the station master, ashamed, humiliated

became a spot

he was whimpering closed away in his office

still, he was the only one who bought a ticket for

the next station

I can't tell you

how the cashier looked at me

he was grateful for the rest of his life

and when the long black train, with the windows on fire

passed by me without stopping

nothing seemed unusual

I kept making friendly gestures with my hand

even long after it had vanished behind the horizon.

Translated by Andreea Stefan

14

Căutătorul de aur pierde tot

Căutătorul de aur cînd găsește aur pierde tot nimic mai dureros, mai nefast pentru căutătorul de aur decît să găsească aur

în momentul în care găsește aur căutătorul de aur simte o durere în sînge mîinile sale paralizează gesturile sale rămîn suspendate ființa i se evaporă

cînd găsește aur căutătorul de aur nu se mai recunoaște pe sine însuși nisipul îi fuge de sub picioare viața i se despică în două ca o prăpastie

chiar și cînd se preface că nu a găsit nimic chiar și după ce aruncă pepita de aur înapoi în inima torentului

The Gold Digger Loses Everything

The gold digger when he finds gold loses everything nothing is more painful, more unfortunate for the gold digger than to find gold

the moment he finds gold the gold digger feels pain in his blood his hands are paralyzed his gestures hang in the air his being evaporates

when the gold digger finds gold he can't recognize himself anymore the sand slips under his feet his life cracks open like an abyss

even when he pretends he hasn't found anything even after he throws away the gold nugget back in the midst of the torrent

15

căutătorul de aur știe că viața sa nu mai are sens și că în față i se deschide muntele vinovăției the gold digger knows that from now on his life is meaningless and that in front of him lays the mountain of guilt

Translated by Andreea Ștefan

16

Uluitor de frumoasă era ea

Fusese ea frumoasă și înainte de a îmbătrîni dar acum adaosul de zile îi pria și cu cît îmbătrînea cu atît devenea mai frumoasă pielea ei părea incandescentă blîndețea i se revărsa pe față ca o cascadă cuvintele ei erau din ce în ce mai rotunde

uluitor de frumoasă era ea îmbătrînind orice atingere se prefăcea în sidef în bucătărie, cînd spăla vasele farfuriile de tablă se transformau în argint iar argintăria în veselă de aur

frumoasă, frumoasă era ea îmbătrînind leoaică fără noroc dar fericită

It's Astounding How Beautiful She Was

She had also been beautiful before growing old but now the additional days befitted her and the older she grew the more beautiful she got her skin seemed incandescent kindness poured down her face like a waterfall her words were rounder and rounder

it's astounding how beautiful she was growing old every touch would turn to pearl in the kitchen, when she washed the dishes the metal plates would turn to silver and the silverware to gold dinner service

she was beautiful, beautiful growing old lioness with no luck but happy

Translated by Alina Diaconescu

17

Fusese prevăzut

La ce ți-a folosit să știi ce urma să ți se întîmple? chiar și faptul că urma să știi ce ți se va întîmpla fusese prevăzut

It Had Been Foreseen

What good did it do you to know what was going to happen to you? even the fact that you were going to know what would happen to you had been foreseen

Translated by Alina Diaconescu

18

Femeia care are amanți

Femeia care are amanți
umblă zi și noapte goală pe stradă
sau cel mult îmbrăcată într-o rochie făcută
din palmele amanților ei
care continuă să o mîngîie toți în același timp
de zece ori pe secundă

femeia care are amanți tace mult dar surîde în somn tu crezi că ea rămîne singură acasă dar în adîncul ei patul e făcut pentru bărbați misterioși

femeia care are amanți trăiește cu o veșnicie mai mult decît noi toți, decît cuvîntul dragoste și decît sărutul final cînd îți spune adio, femeia care are amanți nu te lasă niciodată singur cuvintele ei sunt tot atîtea urme de pași dacă te iei după ele ajungi într-o casă pustie unde două cești de cafea stau neatinse pe masă

The Woman Who Has Lovers

The woman who has lovers walks day and night naked on the street or at most wearing a dress made from the palms of her lovers who keep caressing her all at the same time ten times every second

the woman who has lovers
is mostly silent but smiles in her sleep
you think she stays at home alone
but deep inside her the bed is made for mysterious men

the woman who has lovers lives an eternity more than all of us, than the word love and than the final kiss when she tells you farewell, the woman who has lovers never abandons you her words are just as many footsteps if you follow them you end up in a deserted house where two coffee cups lay on the table untouched

19

vă spun, și nu încercați să înțelegeți acest lucru femeia care are amanți nu mai are nevoie de bufniță I'm telling you and do not try to understand this the woman who has lovers doesn't need an owl anymore

Translated by Alina Diaconescu

20

De cînd știa ea

Nespusă, infinită era dulceața secundei de cînd știa ea să împietrească să oprească să izoleze secundele din curgere totul devenise mai vesel trei, patru secunde în fiecare zi deveneau astfel bulgări de gheață seara lipseau la apel și nu le mai găsea absolut nimeni

eu însumi eram acum închis într-un astfel de bulgăre transparent voisem să-i atrag atenția și o făcusem pentru o secundă

Since She Knew

Unspoken, endless was the sweetness of the moment since she knew how to freeze to stop to isolate the seconds of the flow everything had become more cheerful for three or four seconds every day

they would thus turn into iceballs in the evening they would miss roll call and absolutely no one could find them anymore

I myself was now locked in such a transparent iceball I had wished to draw her attention and for a moment I had

Translated by Alina Diaconescu

21

Un Acum smuls cu plînsete

Ceva trebuia să-i spun
tristă cum era, furioasă pe mine cum era
n-am avut încotro și i-am spus Da
numai că pentru ea
Da înseamnă Nu
de la bun început mi-a explicat acest lucru
un Da smuls la furie
înseamnă Nu
un Acum smuls cu plînsete
înseamnă Niciodată

chiar și atunci cînd accept spontan tot ce vrea ea și spun Imediat ea pretinde că de fapt voi fi într-o mare Întîrziere

m-am săturat de spaimele ei m-am săturat să văd că în mintea ei

A Now Said between Tears

I had to say something to her given how sad, how angry at me she was I had no other choice but to tell her Yes but for her Yes means No she made this clear to me from the very beginning a Yes said out of rage means No a Now said between tears means Never

even when I agree to everything she wants on the spot and I say Right Away she pretends that in fact I will be terribly Late

I'm tired of her frights
I'm tired to see that
in her mind

22

în viața ei în mîngîierile ei Unu înseamnă Zero Totul înseamnă Nimic și chiar și sărutul cel mai lung și cel mai frumos înseamnă Absență in her life
in her caresses
One means Zero
Everything means Nothing
and even the longest and most beautiful kiss
means Absence

Translated by Alina Diaconescu

23

Purtători de semne bizare

La ieşirea din oraş – un cortegiu funerar oameni îmbrăcați în negru, purtători de semne bizare doisprezece ciocli cu un sicriu în spate și cele o sută de rude ale mortului femei, copii, bărbați în etate, bătrîni cu cîrje bocitoare și preoți purtători de cruci răgușite precum și multe ciori rotindu-se deasupra sicriului

mă întîlnesc cu ei ori de cîte ori ies din oraș sunt deja cîțiva ani buni de cînd vor să îngroape mortul și nu reușesc să găsească drumul spre cimitir nimeni nu le spune în ce direcție trebuie să o ia eu însumi le dau indicații greșite îi văd asudați, la capătul puterilor dar le spun: întîi la dreapta și apoi la stînga sau le spun: drept înainte și apoi a doua la dreapta sau le spun: luați-o înapoi pînă la prima intersecție și apoi mai întrebați

Bearers of Bizarre Signs

At the outskirts of town – a funeral procession people dressed in black , bearers of bizarre signs twelve undertakers carrying each a coffin on their backs and the one hundred relatives of the deceased women, children, grown-up men, old men in crutches female weepers and priests bearers of outdated crosses and plenty of crows hovering over the coffin

I meet them every time I go out
a great many years since they want to bury the dead man
but cannot find the way to the cemetery
nobody tells them which way to go
and I myself give them wrong directions
I see them sweating, at the end of their strength
but I tell them: first a right and then a left
or tell them: straight ahead and the second on the right
or tell them: return to the first junction and then
ask for further directions

24

nimeni nu se supără, însă, cortegiul continuă să rătăcească în jurul orașului

nobody gets upset but the procession continues to wander around the city

25

Decît vederea spre mare

Nimic din ce-mi spusese ea nu se dovedi adevărat nu tu dulapuri cu o mie de rochii nu tu sală de bal nici grădină cu păuni și cerbi și nici măcar castel trei zile l-am căutat de-a lungul falezei și nu l-am găsit, palatul ei cu vedere spre mare n-am găsit din el decît vederea spre mare ceea ce totuși m-a umplut de tandrețe: iată că totuși n-a mințit e o femeie bună, mă iubește

Nothing but the View of the Sea

Nothing of what she had told me proved to be true not even wardrobes with thousands of dresses not even a ballroom neither garden with peacocks and harts nor castle which I've been looking for for three days but have not found, her palace with view of the sea of which I found nothing but the view of the sea that, nonetheless, filled me with tenderness: so she didn't lie to me after all she is a good woman, she loves me

26

Undeva, cîndva

Undeva, cîndva da am trăit în deșert poate am fost șarpe poate am fost scorpion poate am fost o păsăre care s-a hrănit cu șoareci altfel nu-mi explic această plăcere de a vedea lumea de sus

nu că aş fi fost obosit dar soarele începe să mă transforme în nisip eram un munte acum sunt o adunătură de pietre oamenii se agață de umerii mei ca să urce pe creștetul meu de acolo de sus se vede ceva dar ce?

Somewhere, Sometime

Somewhere, sometime yes I lived in the desert maybe I was a snake maybe I was a scorpion maybe I was a bird which fed itself with mice 'cause otherwise I cannot explain this pleasure of seeing the world from above

not that I would've been tired but the sun starts to turn me into sand I was a mountain now I am a bunch of rocks people cling to my shoulders in order to climb my head there at the top something can be seen but what is it?

27

Mi se părea o pedeapsă

Era mare mişcare în aer, în văzduhuri, în univers se ridicau cețuri, se prăbuşeau ploi meteoriți furibunzi se izbeau între ei, săreau scîntei se auzeau tunete, zgomote asurzitoare ca și cum o cohortă de nuci s-ar fi rostogolit pe un acoperiș de tablă

doar mie, aflat în centrul lumii nu mi se întîmpla nimic, eram trist nu e bine să fii în mijlocul nucleului în inima însăși a miezului în locul de unde iradiază echidistanțele

eram singur acolo și nu mi se întîmpla nimic iar faptul că totul se învîrtea în jurul meu mi se părea o pedeapsă

It Seemed Like a Punishment to Me

There was a great stir in the air, in the high skies, in the universe fog rose up, rains rolled over furious meteors clashed into each other, sparks flew thunders and terrible noises were heard as if a cohort of nuts had rolled over a tin roof

only to me, at the center of the world nothing happens, I was sad it is no good being in the kernel at the core of the core itself in the place where equidistances radiate

I was alone there and nothing happened to me and the fact that everything circled round me seemed like a punishment to me

28

Se aude un țipăt

Cînd să-mi atîrn pardesiul în cuier
poc! o revelație
îmi dau seama că nu sunt singur în restaurant
în univers
un palton și o canadiană atîrnă deja
în cuierul-arbore
o pălărie, un fular par așezate acolo
cu soliditate, de mult

nu e uşor să fii ultimul venit o umbrelă stă înfiptă la piciorul cuierului ca o amenințare simt în buzunarele paltonului străin ceva greu, ca o pungă cu nisip din interiorul canadienei se aude un țipăt

I Can Hear a Howl

As I was about to hang my overcoat in the hall rack bang! a revelation
I realize that I am not alone in the restaurant in the universe an overcoat and a jacket are already hanging in the tree-like hall rack a hat and a scarf seem to have been placed there firmly, some time ago

it's not easy being the last one to arrive there is an umbrella dug at the foot of the rack as if it were a threat I feel in the pockets of the unknown overcoat something heavy, like a bag of sand from inside the jacket I can hear a scream

Translated by Flavia Hemcinschi

29

Nu mai aud nimic

Vine, se apropie, iată-l
chelnerul îmi aduce cafeaua, mi-o
pune pe masă cu un gest
elegant
lingurița sclipește, spuma albă
face fîș-fîș
bucățica de zahăr pare un meteorit
căzut alături de țintă

nici n-am timp să aprofundez toate acestea și chelnerul se întoarce scurt pe călcîie se îndepărtează fără un cuvînt

rămîn singur în fața ceștii de cafea mă cuprinde, treptat, disperarea nu mai văd, nu mai aud nimic

să o beau?

I Can't Hear Anything Anymore

He's coming, he's getting closer, there he is
the waiter is bringing my coffee, he is
putting it on the table
elegantly
the spoon is glistening, the white froth
is rustling
the lump of sugar seems a meteorite
fallen next to its target

I hardly have time to think about all these when the waiter suddenly turns around and leaves without any word said

I remain alone in front of the coffee cup despair gradually overwhelms me I can neither see nor hear anything

should I drink it?

30

să nu o beau?

should I not drink it?

Translated by Flavia Hemcinschi

31

Prin pădure, după iepuri

Ce era să fac? l-am luat în spate şi l-am trecut apa era un copil ca oricare altul cu picioarele murdare cu scaieți în păr îi curgeau mucii şi vorbea puțin gîfîit alergase toată ziua prin pădure după iepuri se jucase cu un arici i se lipiseră de talpă o grămadă de frunze uscate l-am trecut apa întrucît sunt un om bun nu ştiam că țîncul acela urma să fie crucificat și că mai tîrziu urma să ne rugăm la el

In the Forest, Searching for Rabbits

What was I to do? I took him on my back and helped him cross the water
he was a child like any other
with dirty feet and burdock in his hair
he was snivelling and was panting a bit
he had run the entire day after rabbits
had played with a hedgehog
a lot of dry leaves had stuck to his feet
I helped him cross the water because I am a good man
I had no idea that kid was to be crucified
and that later we were to pray to him

Translated by Flavia Hemcinschi

32

Acea întîmplare peste care trecuseră 2000 de ani

That Happening after Which 2000 Years Had Passed

Din toate acele firimituri trebuia acum să reconstitui pîinea din cuvintele spuse la masă trebuia să reconstitui limbajul

Douăsprezece strigăte de durere înfipte în pereți
cîteva lacrimi prelinse pe jos
un sărut ca o scrijelitură încremenit în aer
cîteva picături de vin și o cupă răsturnată
era tot ce mai rămăsese dintr-o profundă dramă umană
cum să redau cu fidelitate acea întîmplare
peste care trecuseră 2000 de ani?
și în plus nu aveam la dispoziție
decît o singură oglindă
în chip de rugăciune

From all those crumbs now I had to remake the bread from the words spoken at the table I had to reconstruct the language

Twelve howls of pain dug in the walls several tears trickling on the floor a kiss scrawled in the air several drops of wine and an overturned cup was all that was left from a profound human drama how could I faithfully render that happening after 2000 years?

moreover I only had at my disposal one single mirror for praying

Translated by Flavia Hemcinschi

33

Dacă aveți cu ce nota

Nu trebuia să aleg drumul cel mai scurt
de indicațiile localnicilor nu trebuie să asculți niciodată
fiecare scurtătură este presărată cu nisipuri
mișcătoare
da, domnule, sunt pe cale să mă scufund
și nimeni nu mai poate face nimic pentru mine

da, domnule, sunt pe cale să mă scufund și nimeni nu mai poate face nimic pentru mine sunt de profesie filozof, toată viața m-am gîndit la esență, la sensul nașterii și la alte asemenea lucruri fundamentale v-aș enumera cîteva dintre concluziile mele dacă aveți cu ce nota

If You Have Something to Write with

I shouldn't have chosen the shortest road
never heed directions given by the locals
every shortcut is flecked with quick
sand
yes, sir, I am about to take the plunge
and nobody can do anything for me
I am a philosopher by profession, all my life
I thought about essence, the meaning of birth and
other such important things
I could tell you several of my conclusions
if you have something to write with

Translated by Flavia Hemcinschi

34

1

La masă cu Marx

At Marx's Table

1

Mîncaserăm ca porcii, cu poftă, cu gurile avide de sosuri și arome, aveam burțile pline și ochii spălăciți de sațietate un abur ușor se ridica de pe fața de masă, firimiturile fumegau paharele golite gîlgîiau, cuțitele înfipte în chifle și chiftele vibrau ușor prelungind memoria mîinii

mirosea a sînge şi a carne tocată, a oțet şi a piele pîrlită a farfurii linse şi a sudoare eram mîndri de noi în urma celor întîmplate istoria stătuse cu noi la masă şi acum dansa cu picioarele goale peste cioburile paharelor sparte eram mîndri de noi, deşi puțin obosiți şi chiar atunci se auzi întrebarea: SI ACUM CINE SPALĂ VASELE?

We had greedily stuffed our faces, with avid mouths of sauces and flavours

our stomachs were full and our eyes washed away with repletion light vapours were rising off of the tablecloth, the crumbs were fuming

the emptied glasses spouted, the knives stuck in buns and meatballs

vibrated lightly, prolonging the memory of the hand

AND NOW WHO'S TO WASH THE DISHES?

it smelt of blood and mince, of vinegar and burnt skin of licked plates and sweat we were proud of ourselves about what had happened history had had its meal with us and now it was dancing barefoot on the chips of broken glasses we were proud of ourselves, although a little tired and at that very moment a question got to our ears:

35

eu nu, spuse Marx	
nici eu, se auzi vocea lui Engels	not me, said Marx
în orice caz nu eu, spuse Lenin	me neither, Engel's voice was heard
mai rămînea Stalin dar Stalin dormea deja cu capul între	there isn't any chance it would be me, said Lenin
două farfurii murdare	only Stalin was left, but Stalin was already asleep with his head
și mai rămîneam eu, ultimul venit, eu care mîncasem	in between
de fapt cel mai puțin, mai mult din politețe	two dirty plates
	and only I was left, the last one to arrive, me, who had actually
m-am uitat în ochiul lor – Marx, Engels, Lenin și Stalin aveau de	eaten the lesser amount, mostly for the sake of being polite
fapt	
un singur ochi așezat pe turela unui tanc, un ochi uriaș ca un	I stared into their eye - Marx, Engels, Lenin and Stalin actually
far	had
care se rotea cu 360 de grade la orice mişcare a burgheziei	a single eye placed on the turret of a tank, an eye as huge as a
	lighthouse
m-am uitat în ochiul lor care vomita acum sînge	which turned 360 degrees with the middle class' every move
era ciudat să vezi cum sîngele clasei muncitoare dădea în foc	
(ai fi zis o cană cu lapte roșu uitată pe aragaz)	I stared into their eye which was now vomiting blood
m-am uitat în ochiul lor și acolo nu m-am văzut decît pe mine	it was weird watching the working class' blood boiling over
singur în fața unei chiuvete cu apă neagră	(one would have thought it was a glass of red milk forgotten on
cu mîinile înfundate pînă la cot în apa neagră	the gas stove)
spălînd cești, farfurii și platouri	I stared into their eye and I could only see myself

36

și foarte multe cuțite

alone in front of a black water sink with my arms sunken elbow-deep into the black water washing cups, plates, and chargers and many, many knives

Translation Café, Issue 144 Poems by Matei Visniec

Translated into English by MTTLC graduate students

37

2

Am uitat să vă spun că masa la care mîncaserăm se întindea pînă la orizont iar pe fața de masă albă nu se vedeau decît urmele pașilor mei nu e ușor să fii cel mai tînăr cînd începe o revoluție te trimite Lenin după sare n-ai încotro, alergi pînă la orizont și aduci sare te trimite Stalin după muștar n-ai ce să faci, te tîrăști pe burtă pe sub ciorchinii de struguri sapi un tunel prin pîinea care îți baricadează drumul și ajungi la borcanul cu muștar

nu că aș fi fost murdar pe bocanci eu pe fața de masă a istoriei nu pășesc decît desculț dar stropii de salivă și privirile rîncede ale dușmanilor de clasă reușesc pînă la urmă să-ți mînjească tălpile picioarelor iată motivul pentru care fața de masă era acum plină de pași însîngerați iar toate frontierele terestre tocite aproape pînă la urlet

I forgot to mention that the table we had eaten at extended towards the horizon and on the white tablecloth only my footsteps were visible it's not easy being the youngest when a revolution starts Lenin sends you to get some salt you don't have a choice, you run towards the horizon and bring salt Stalin sends you for some mustard you don't have a choice, you crawl on your belly underneath the bunches of grapes

not that my boots had been dirty, I only step upon history's tablecloth with my bare feet but the drops of saliva and the rancid stares of the class' enemies by and by manage to bedaub your feet here's the reason why the tablecloth was now full of bloody footsteps, and all the terrestrial frontiers blunted almost to a shout

you dig a tunnel through the bread standing in your way

and you arrive at the mustard jar

38

3

3

Ştiu că povestesc repede şi că ar fi trebuit să încep cu sfîrșitul dar am de îngropat o sută de milioane de morți și nu e ușor să îngropi o sută de milioane de morți cînd suferi de miopie progresivă nu, nu e ușor să îngropi o sută de milioane de morți cînd ai mîncat cu Marx pînă la vîrsta de 30 de ani cînd ți-a rămas un gust atît de amar în gură cînd ai acreli în stomac și vomiți la fiecare cinci minute

ia te uită, iarăși cade totul pe mine, Marx și Engels picotesc în fotolii,

Lenin își bea ceaiul, Stalin își fumează pipa iar eu trebuie să îngrop o sută de milioane de morți pînă la ora cinei

nu e ușor să îngropi o sută de milioane de morți într-o singură groapă comună cînd ai luat masa cu ei în groapa comună cînd te-ai născut cu ei în groapa comună, cînd ai fost cu ei la I know that I'm narrating too quickly and that I should have started with the end

but there are a hundred million dead people for me to bury and burying a hundred million dead people is not easy when you suffer from progressive myopia no, it's not easy to bury a hundred million dead people after having eaten with Marx up to the age of thirty when you're left with such a bitter taste in your mouth

I say, everything is blamed on me once again, Marx and Engels are having a doze in their armchairs,

when you have a sour stomach and you vomit every five minutes

Lenin is having a cup of tea, Stalin is smoking from his pipe and I have to bury a hundred million dead people until dinner time

it's not easy to bury a hundred million people in a single mass grave after having a meal with them in the mass grave

39

școală
și ai crescut cu ei în groapa comună
cînd ai cîntat cu ei cîntece de libertate
în groapa comună
gurile care au cîntat cîndva în cor
riscă să mai cînte încă mestecînd pămînt

dar mai ales nu e uşor să acoperi o groapă comună cînd nu ai la dispoziție decît o seceră și un ciocan cum să sapi o groapă comună cînd nu ai la dispoziție decît o seceră și un ciocan și doar cîteva ore pînă la ieșirea pe piață a noilor manuale de istorie? after being born with them in the mass grave, after going to school with them
after growing up with them in the mass grave
after singing songs of freedom with them
in the mass grave
the mouths which have all once sung
are now running the risk of singing while eating dirt

but more than anything, it's not easy to cover a mass grave when all you've got is a sickle and a hammer how is anyone supposed to dig a mass grave when they've got only a sickle and a hammer and just a few hours left until the new history books will be launched?

Translation Café, Issue **144**Poems by **Matei Visniec**

Translated into English by MTTLC graduate students

40

4

Nu, nu trebuia să stau la masă cu Marx, acum îmi este foarte clar rău am făcut că am stat la masă cu Marx rău am făcut că am stat la masă cu Marx, cu Engels și cu Lenin nu trebuia să mănînc pe aceeași față de masă cu ei nu trebuia să împart cu ei aceeași pîine și aceeași sare aceeași carafă cu apă și aceeași sticlă de vin nu trebuia să le urez primul poftă bună, dar mi-a fost foame

nu, n-ar fi trebuit să-l las pe Marx să mă servească cu supă n-ar fi trebuit să-l las pe Engels să mă servească cu varză călită n-ar fi trebuit să-l las pe Lenin să taie carnea și mai ales n-ar fi trebuit să mă așez chiar în fața lui Stalin Stalin, cînd mănîncă, stropește îngrozitor acum miros tot a supă, părul meu e plin de bucăți de carne țîșnite din gura lui Stalin pe gît mi se scurg șiroaie de sudoare amestecate cu stropi de salivă ieșiți din gura lui Stalin iar deasupra farfuriei în care n-a mai rămas nimic

4

No, I shouldn't have sat at the same table as Marx
I can see it now very clearly
it was a mistake to sit at the same table as Marx
it was a mistake to sit at the same table as Marx, Engels and Lenin
I shouldn't have eaten off of the same tablecloth as them
I shouldn't have shared with them the same bread and salt
the same water flagon and the same bottle of wine
I shouldn't have been the first to wish them "enjoy your meal,"
but I was hungry

no, I shouldn't have allowed Marx to serve me some soup no, I shouldn't have allowed Engels to serve me some cabbage no, I shouldn't have allowed Lenin to slice up the meat and more than anything, no, I shouldn't have sat right in front of Stalin when he eats, Stalin sprays awfully and now I reek of soup, my hair is full of meat pieces that burst from Stalin's mouth sweat is dripping down my neck mixed

41

plutește acum o melodie un cîntec de dragoste frumos și tulburător pentru că Stalin, cînd se simte bine, cîntă și după moarte with sprays of saliva that came out of Stalin's mouth and above the plate that's got nothing left on it a song is floating a beautiful stirring song because, when Stalin is enjoying himself, he sings even after his death

42

5

Epilog

O veste bună: nașterea mea va fi amînată nu voi mai fi ce era să fiu iată un lucru sigur, sunt beat de fericire nimic din ce era să trăiesc nu va mai fi trăire voi avea un alt trecut și un alt viitor voi avea un alt raport cu Dumnezeu, cu răul și cu binele voi pierde la alte jocuri, mă voi îndrăgosti de alte femei și poate că nu voi mai fi bărbat poate că voi trăi și eu misterul nașterii nu știam că se poate dar iată în clipa morții totul e posibil

5

Epilogue

Good news: my birth will be postponed I will no more be what I was close to being here's just one thing, I'm drunk with happiness everything that I was close to experiencing will not be an experience anymore

I will have a different past and a different future my relationship with God will be a different one, as well as that with good and evil

I will lose at different games, I will fall in love with different women

and maybe I won't even be a man anymore maybe I will carry with me the mystery of the birth I was not aware of the fact that it was possible but at the time of death everything is possible

43

Ca și cum s-ar fi înecat

Să pufnești în rîs nu alta să te tăvălești pe jos de rîs, nu alta cînd spune filozoful ce a înțeles el din lume din misterul universal să rîzi și să vomiți în același timp, nu alta să-l scuipi în față să scuipi pe cuvintele lui, nu alta

cînd spune el filozoful ce a văzut el ce sclipire în întunericul universal să-ți vină să-l iei la palme nu alta să-i dai o palmă peste ceafă ca și cum s-ar fi înecat cu un sîmbure nu alta

As if He Had Choked

what else but to burst out into laughter
what else but to roll on the floor laughing
when the philosopher says what sense he made out of this world
out of the universal mystery
what else but to laugh and vomit at the same time
to spit in his face
what else but to spit on his words

when the philosopher starts to tell you what he has seen what sort of glow in the universal darkness what else but to feel like slapping him to slap him on the back of his head as if he had choked upon a pip, what else

44

Cuvintele îți opun rezistență

N-am mai scris pentru că nu aveam ce să spun iată de ce n-am mai scris e mai bine aşa de ce să scrii cînd nu ai de spus nimic de ce să scrii cînd cuvintele îți opun rezistență de ce să scrii cînd ești singur în fața cuvintelor care se pietrifică în fața cuvintelor încremenite pe cerul gurii înfipte în gîtlej ca tot atîtea baricade cuvinte care nu mai recunosc nimic din lumea reală cuvinte care nu mai au legătură între ele între ele și mine între mine și tine

Words Stand up Against Them

I haven't been writing as I've got nothing else to say here's why I haven't been writing it is better this way why should one be writing if they've got nothing to say why should one be writing if words stand up against them why should one be writing if they're alone facing the words that are turning into stone facing the words which are stuck on the roof of your mouth stuck in your throat like as many barricades words that no longer recognise anything from the real world words that no longer have a connection between one another between me and them

Translated by Ioana Săbău

between me and you

45

Cuvîntul om

Du-te pînă la capătul cuvîntului somn intră înăuntru înăuntru cuvîntului somn ai să găsești (chircit, zăpăcit) cuvîntul om

ia-o invers apoi și ai să dai de cuvîntul moarte cuvînt de neînțeles, încă misterios

> fără ieșire se pare fără iertare dar muritor

cuvîntul moarte cînd moare lasă în urma sa trei ferestre deschise trei ferestre pentru trei cuvinte esențiale pentru trecut prezent viitor trei ferestre deschise visate de om în somn

The Word Man

Go all the way to the end of the word dormancy get inside it inside the word dormancy and you will find (gaunt, confused) the word man

then go all the way back and you will stumble upon the word death a word which is not understandable, still mysterious

seemingly unescapable unforgiving but mortal

when the word death dies
it leaves behind three open windows
three windows for three essential words
for the past, present and future
three open windows
that the man dreamed about during his dormancy

46

Precum hainele devenite prea largi

Sînt zile cînd cuvintele se scîrbesc

de om

de creierul omului, de gura sa care muşcă în gol de chiar cuvîntul om care orice s-ar spune este sursa tuturor cuvintelor

supărîndu-se pe propria lor sursă cuvintele devin astfel de nefolosit precum hainele devenite prea largi precum cuvîntul corp care devine inutil odată cu îngroparea corpului

scîrbite de ceea ce sunt obligate să spună cuvintele se îngroapă toate în pămînt în pămîntul fierbinte, colcăitor din gura omului

Like Clothes that Have Become Too Loose

There are days when words get sick

of the man

of the man's brain, of his mouth which is biting idly of the word man itself which in spite of what they say is the source of all other words

getting angry with their own source
the words become unfit for using
like clothes that have become too loose
like the word body which
becomes useless
when the body is buried

grossed out by what they are obliged to say all the words bury themselves into the ground into the warm, swarming ground inside man's mouth

47

Aşteptam învierea florilor

Aşteptam în fața cuvîntului floare cu un buchet de garoafe ofilite în mînă știam din sursă sigură că învierea florilor urma să se producă în următoarele 24 de ore

în spatele meu întreaga florărie mirosea a mort, a putreziciune a petale călcate în picioare eram mii de oameni acolo așteptînd învierea florilor

știam din sursă sigură că florile urmau să învie în următoarele 48 de ore cu morții nu era sigur, ei mai trebuiau să aștepte dar florile de pe mormintele lor urmau să învie în următoarele trei zile

I Was Waiting for the Resurrection of Flowers

I was waiting in front of the word flower with a bunch of shrivelled carnations in my hand a reliable source had informed me that the resurrection of flowers was to occur within the following 24 hours

behind me, the entire flower shop smelled like a corpse, like rot like stomped petals thousands of people were there waiting for the resurrection of flowers

a reliable source had informed me that the flowers were to resurrect within the following 48 hours there was no certainty about dead people, they had to wait a while longer but the flowers on their tombs were to resurrect within the following three days

48

Așa i-a fost destinul

Aşa i-a fost destinul
furnica roşie n-ar fi trebuit să urce
pe această pagină
am înconjurat-o cu puncte
și fiecare punct s-a transformat într-un păianjen
fiecare păianjen și-a țesut o plasă
și așa s-a născut limbajul
nimeni n-a știut acest lucru
pînă acum
și dacă n-ar fi fost furnica roșie
aceste rînduri n-ar fi avut nici un sens

It Was Meant to Be

It was meant to be
the red ant should not have climbed
on this page
I surrounded it with dots
and each dot changed into a spider
each spider wove a web
and that is how language was born
no one knew this
till now
and if it were not for the red ant
these lines would have no meaning

Translated by Beatrice Ahmad

49

Cu atît

Cu atît m-am ales
cu aceste rînduri
cu aceste rînduri grăbite scrise
pe această pagină
cu aceste cuvinte care nu mai spun
mare lucru
cu atît m-am ales pe ziua de azi

cu aceste cuvinte repetate ca și cum ar striga după ajutor doar cu ele m-am ales ziua n-a fost prea generoasă cu mine s-a și terminat de altfel nu se mai poate face nimic

doar o singură pagină doar cîteva rînduri grăbite doar acest poem ca un glonte în cap la sfîrșitul unei zile atît de lungi

That Is All

That is all I got
these lines
these lines written in a hurry
on this page
these words that do not mean
much
that is all I got for today

these repeated words as if
calling for help
that is all I got
the day has not been too generous with me
it is actually over
nothing can be done

just a single page just a few
hurried lines
just this poem as a bullet in my head
at the end of such a long day

50

la sfîrşitul unei zile interminabile e puțin lucru

at the end of an everlasting day it is not much

Translated by Beatrice Ahmad

